BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 170 Sâmbătă 24 Iunie 1939
14 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Inviorări

Deși se apropie vacanța de vară, organismele consacrate luptei contra flagelurilor ce sabotează natalitatea prodigioasă a poporului nostru își continuă cu același zel sforțările doctrinare și aplicate. Tuberculoza, sifilisul, cancerul, în prima linie, formează obiectul permanent al preocupărilor instituțiunilor competinte și ale clinicilor spitalicești. Ele figurează în ordinea de zi a ședințelor Academiei de medicină, în lucrările periodice ale vastelor asociațiuni constituite în scopul de a concentra cât mai multe forțe în sprijinul defensivei sociale contra molimelor ce seceră crunt în generațiile perindate.

In această exteriorizare lăudabilă a instinctului de conservare, orice armă nouă are însemnătatea ei, orice cucerire științifică adaogă la mijloacele de prevenire și de vindecare și reduce în aceeași proporție coeficientul maselor căzute pe câmpul de luptă.

Iată de ce prezintă un interes de ordin umanitar expunerea recentă a unuia dintre savanții cei mai indicați să definească diagrama actuală a campaniei contra cancerului, una din acele campanii ce se ridică pe deasupra hotarelor, mobilizând omenirea întreagă, deopotrivă amenințată. Este vorba de profesorul Godard, de la universitatea din Paris, președinte al „Comitetului internațional contra cancerului".

Constatările sale legitimează o înviorare pe frontul acestor lupte în curs și înglobează o pronunțare limpede și precisă într'o chestiune capitală, ce ar părea că plutește încă în norii controverselor: cancerul nu este nici ereditar, nici infecțios, și ca atare nici contagios. Consistă el însă într'un germene? In starea de astăzi nu știe nimeni. Ce se poate afirma cu siguranță, este că acele cauze care dau naștere cancerului trebue să fie considerate ca „personale" cu predispoziția organismului pentru această boală. In ce privește metodele de tratament, razele X și radiul joacă un rol de primul ordin, care nu poate decât să crească. Acest rol este foarte adesea vindecabil, — și este cu atât mai mult, cu cât intră în joc cât mai aproape de apariția simptomelor. Diagnosticul precoce este, împreună cu cel mai bun mod de tratament, condițiunea primordială a vindecării sigure. Inceputurile de cancer sunt cele care pot fi diagnosticate mai ușor și al căror tratament prezintă riscuri mai puține, dificultăți mai puține, și care dă numărul cel mai mare de vindecați. De aci o schimbare radicală, Altădată, în fața unui cancer, chirurgul se întreba dacă poate sau nu să fie operat. Astăzi, el trebue să-și pună întrebări mai complexe. Intre operarea părții bolnave, radioterapie și razele X, care este cea deadreptul indicată, cu excluderea celorlalte două? Dacă toate trei numără succese, care este preferabilă? In sfârșit, asocierea lor, cum se întâmplă adesea, este oare necesară? Și în acest caz, care trebue să aibă întâietatea? Practicianul trebue să răspundă la toate aceste întrebări, spre a combate în condițiuni eficace cancerul. Fără îndoială, în viitor va trebui să le modifice în raport cu cunoștințele și progresele ce suntem îndreptățiți să așteptăm dela știință.

Venite dela vârful piramidei în această materie, constatările de mai sus servesc ființei omenești, frământată și terorizată de spectrul războiului, un balsam oportun.

Neînțelegerea anglo-japoneză

de I. LUGOSIANU

Hotărîrea guvernului japonez de a efectua un blocus riguros al concesiunii britanice de la Tientsin este cea mai gravă măsură de acest fel luată de Tokio, de la începutul conflictului din Extremul Orient, împotriva drepturilor și privilegiilor Marilor Puteri europene în China.

Guvernul japonez pare decis să menție măsurile luate. Presa nipponă — cu sinceritatea, care o caracterizează — nu ascunde că este vorba de isgonirea albilor din China și cere lămurit abrogarea privilegiilor dobândite de ei, în fața ordinei noui — ordine japoneză bine înțeles — care trebue să domnească de acum înainte în teritoriile ocupate de Japonia. In aceste condiții prestigiul, ca și interesele politice, strategice și comerciale ale Marei Britanii, sunt supuse la o grea încercare.

In fața acestei situații, câteva întrebări se pun în mod natural: este Marea Britanie în măsură să reziste inițiativei japoneze; are putința Japonia să meargă până la capăt; au Statele-Unite interesul și posibilitatea să sprijine rezistența engleză; există probabilitatea ca litigiul anglo-japonez să se transforme într'un conflict internațional mai grav?

Un conflict anglo-japonez, în care eventual ar interveni și Statele-Unite, s'ar desfășura în principal pe planul naval și aerian. Cu toate progresele imense realizate, în această privință, de Japonia, superioritatea engleză și americană, considerată izolat sau împreună, este zdrobitoare.

La începutul lui 1938. Japonia avea o flotă de război de circa 1.060.000 tone, de unități moderne, dintre care 12 bastimente de linie, 12 portavioane, 38 de crucișătoare, 135 de torpiloare, 60 de submarine.

La aceiași dată, Marea Britanie avea — în afară de forțele dominioanelor — un tonaj total de 1.758.000 tone, din care 20 de bastimente de linie, 10 portavioane, 95 crucișătoare de diferite clase, 181 de torpiloare, 71 de submarine, iar Statele-Unite, posedau 17 vase de linie, 6 portavioane, 37 crucișătoare, 245 torpiloare și 98 de submarine, însumând un total de aproximativ 1.500.000 tone. Toate aceste cifre nu țin seama de vasele auxiliare și de flotilele fluviale. In ultimele optsprezece luni, programe navale uriașe au sporit încă numărul unităților susmenționate, dar au menținut proporțiile din 1937.

In practică, uriașa superioritate engleză sau americană este însă inutilizabilă. Pe deoparte într'adevăr, marea majoritate a flotei engleze trebue să rămână în Mediterana, Atlantic și Marea Nordului și să facă poliția mărilor; pe de altă parte, distanțele de mii de mile, care separă bazele americane și cele engleze de arhipelagul japonez, fac Japonia inaccesibilă oricărei ofensive navale.

Marea Britanie este redusă în fapt la defensivă în mările Chinei. Forțele navale engleze din Extremul Orient se mărginesc la 6 crucișătoare, 1 portavion 8 torpiloare și 17 submarine, la care se adaogă forțele engleze din Oceanul Indian și Singapour, consistând din circa 25 de unități, ca și flotele, pentru moment puțin însemnate, ale Australiei și Noii Zelande, și eventual escadrele franceze, care au un interes vital să apere Indochina, unde Franța își construește baza navală dela Cam-Ranh. Apărarea engleză s'ar face pe linia Hong-Kong-Singapour, lungă de 1660 de mile — adică circa 3000 de km. — și prin urmare greu de apărat, ceiace a făcut pe Englezi, în ultimii ani, să înzestreze cu mijloace considerabile baza navală de la Singapour, vitală pentru apărarea Indiilor și să-și caute puncte de sprijin intermediare, în Borneo și în insula Haînan, ocupată de Japonezi, acum câteva luni.

Baza japoneză pentru atacul Hong-Kongului ar fi la Formosa, care se află la 1200 km. de Nagasaki, la 650 de km. de Hong-Kong și la 800 km. de Manila.

Această expunere sumară

(Continuare in pagina 2-a)

Teatrul evenimentelor din Extremul Orient

Călătoria de studii a Marelui Voevod Mihai

Măria Sa Marele Voevod Mihai citește „Universul" în comuna Dragomirești (județul Maramureș) în ziua de 12 Iunie a. c., cu prilejul călătoriei Sale de studii

Foc mare
în cartierul chinezesc din New-York

SUNT ȘI VICTIME

New-York, 21 (Rador). — Un incendiu care s'a întins cu rapiditate, a isbucnit în cartierul chinez al orașului New-York. In câteva clipe, au fost cuprinse mai multe clădiri între cari două au ars până în temelii.

Mai mulți pompieri s'au ales cu arsuri grave. Până acum au fost scoase de sub dărâmături șase cadavre.

——xXo●oXx——

NOTE

Despre o chestiune pururea actuală la noi...

Povestea, — mereu actuală, — a speculării nepermise a alimentelor continuă să preocupe de aproape toată lumea dela noi. Lupta între negustor și cumpărător se încheie, în 99 la suta de cazuri, cu penibila obligație a acestuia din urmă de „a capitula"... In adevăr, nu există termen mai potrivit, pentru situația clientului intrat în restaurant sau în magazinul de alimente.

Chemarea la realitate pe care o constituie somația adresată restauratorilor, de către conducerea municipiului București, vine, din nou, cu desăvârșire la timp.

Cu toată cuviința datorită oamenilor de omenie, (din cari poate, s'or mai fi găsind unii), din breasla așa zisă „ospătari", clientul care-și câștigă banul muncind, nu se poate să nu protesteze, când compară prețurile de cumpărare a mărfii, cu prețurile de vânzare a ei... Camera de comerț din Capitală publică aceste prețuri zilnic, în „Buletinul Informativ și Mercurial". Pe un atare „Buletin" mi-am aruncat privirea zilele trecute, — prima dată în viața mea, — torturat fiind de amintirea unui fapt caracteristic: Cu o seară înainte, stând împreună cu un grup de prieteni, la vechia prăvălie „Carul cu bere", din str. Stavropoleos, ni s'au cerut — și ni s'au luat — trei lei pe legătura de șapte ridichi de lună, la vremea aceasta, către sfârșit de Iunie!.. Un țeapăn și rotofei director de acolo, luând cunoștință de mirarea noastră, nici n'a binevoit să ne răspundă. I-ar fi fost, de altfel, greu să nu roșească, fiindcă „Buletinul" menționat precizează că ridichile se vând cu 30-40 bani legătura.

Fără îndoială, elementul „bună credință" este ceva încă necunoscut multor negustori și, din nenorocire, intervenția autorității se impune. *M. Negru.*

——xXo●oXx——

SIR JOHN LAURIE
Comandantul forțelor britanice la Tientsin

O invenție bulgărească

Cei „peste 50.000" de bulgari emigrați din Dobrogea(?)
Răspuns ziarului „Zora" din Sofia

de R. SEIȘANU

Am scris în articolul de eri, că d. dr. Ivan Penacov, în lipsă de orice argumente, a căzut în domeniul invențiunilor senzaționale, căci iată ce îndrăznește să afirme în ziarul „Zora" din Sofia cu privire la bulgarii din Dobrogea de sud:

„Dacă adăugăm la numărul bulgarilor ce se află astăzi în Dobrogea de sud și cifra de peste 50.000 bulgari ce au emigrat forțat, atunci principiul etnic vorbește într'un sens cu totul opus celor dorite de d. Seișanu. Folosirea citatului vechi, scris în alt scop, al decedatului Miletici — citat cu caracter pur filologic — nu este convingător, pentru că, este fapt necontestat de nimeni, că în trecut, față de populația bulgară din Dobrogea de sud, s'a procedat cu aspră cruzime spre a o constrânge să părăsească acest teritor...".

Când să fi emigrat oare cei „peste 50.000 de bulgari" din Dobrogea de sud, în condiții atât de misterioase, în cât nimeni — afară de d. dr. Penacov din Sofia — n'a aflat încă până azi?

Și dacă au emigrat chiar prin bruscă dispariție, de sigur că ar trebui să-i găsim în Bulgaria, — țara lor de origină.

In cazul acesta se impune o întrebare: în care județe și comune s'au stabilit acel impunător număr de emigrați dobrogeni?

Statisticele demografice bulgare, ca și cele privitoare la emigrațiuni și imigrațiuni, între anii 1913—1939, ale statului bulgar, nu înregistrează „pe cei peste 50.000 bulgari" care ar fi fost „constrânși", prin procedeuri de o „aspră cruzime", să părăsească teritoriul românesc al Dobrogei de sud.

Nici d. dr. Penacov, în articolul său din „Zora", nu ne spune când au emigrat și unde s'au stabilit cei peste 50.000 bulgari misterioși...

Nu numai că bulgarii din Dobrogea, sub dominația noastră, n'au avut niciun motiv să emigreze — nici de voe, nici de nevoe — dar, numărul lor a sporit după 1916, prin noui infiltrații, iar cine a suferit prigoana și urgisirea a fost populația română, în timpul războiului, sub ocupația bulgară.

Iată faptele.

După anexarea Dobrogei de sud, prin legea din 1914, bulgarii aflați în acest teritor au trebuit să facă declarații dacă acceptă, sau nu, cetățenia română. In toate legislațiile străine s'au prevăzut aproape aceleași condiții și obligații în această materie a optanților.

Totuși, noi am fost atât de liberali și îngăduitori, în cât au putut beneficia de cetățenia română o mulțime de persoane de origină etnică bulgară, cu domiciliul stabil în Bulgaria și care au avut chiar funcțiuni publice în acel stat; iar, după încheerea păcii, numeroși bulgari, care n'au fost nici odată în Dobrogea, s'au stabilit și căsătorit în această provincie și prin fraudă au devenit și ei cetățeni români.

In această chestiune, iată ce scrie d. A. N. Pineta într'un articol publicat în „Analele Dobrogei", (vol. II. Cadrila-

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

Serviciul militar in Anglia.— Poziția guvernului Chamberlain

de AUGUR

Londra, Iunie

Guvernul anunță proectul unei noui legi, ca să impună în mod special, câștigurile marilor industrii de armament. Aceasta arată amploarea pe care a luat-o înarmarea națională. Cu toate precauțiunile luate anterior, cifra afacerilor sporind într'o proporție neverosimilă, bilanțurile acestor industrii cuprind plus valute tot mai urcate.

Dar depunerea nouii legi arată, deasemenea, apropierea alegerilor parlamentare. Trebuie ca opoziția socialistă să nu poată acuza guvernul, care se spune național, că e părtinitor față de interesele grupurilor capitaliste, și aceasta tocmai într'un moment când s'a introdus măsura serviciului militar obligator. In privința aceasta, legea cuprinde clauze salvgardând drepturile și interesele recruților, într'un chip remarcabil. Astfel, s'a prevăzut, bună oară, că în timpul duratei serviciului în armată, recrutul nu poate fi urmărit pentru datorii. Cu alte cuvinte, guvernul acordă un adevărat moratoriu contingentelor chemate sub drapel.

Mai sunt însă și alte considerațiuni mai respectabile cari au prezidat la redactarea proectului nouei legi. Bunăoară, e vorba de a opri, înainte de a începe, mișcarea generală pentru urcarea salariilor în industriile de armament. Având ordine din partea guvernului, patronii sunt dispuși să acorde sporiri importante pe cari le comunică imediat ministerului de finanțe. Aceasta crează o stare de lucruri foarte nesănătoasă. Dar tocmai spre a o evita, este necesar deci, să se limiteze riguros câștigurile patronilor. Apoi nu trebue să se uite, că chemarea unui contingent nu reprezintă decât începutul unei sforțări naționale pe o scară mai vastă. Poate fi necesar, peste câteva luni, să se cheme o nouă parte a populați-

(Continuare in pag. 2-a)

Legătura de cale ferată cu Nordul țării a fost intreruptă

Puhoaiele de apă au distrus linia ferată între Ploești și Buzău

O ploaie torențială, căzută Miercuri d. a., în regiunea Albești — Valea Călugărească și Teleajen, a inundat linia ferată, spălând balastul pe o întindere mare.

Apa s'a urcat deasupra liniei cu 30-40 cm., întrerupând complet, circulația trenurilor.

Trenul de persoane 5004 Cernăuți-București, trenul automotor 84 Galați-București, trenul Pulman 81 București-Galați, au fost oprite în stația Albești.

Direcția întreținerii a trimis la fața locului echipe de lucrători, spre a vedea situația și a lua măsuri, dacă bineînțeles ploaia va înceta.

Direcția mișcării c. f. r., ne-a informat la ora 10 jum. seara că toate trenurile, cari au plecat din București până la ora aceasta, cu destinația Moldova - Galați - Basarabia, s'au oprit la Ploești.

Direcția întreținerii și secția de întreținere Ploești au întărit echipele de ajutorare, pentru a face față situației și a restabili circulația.

TRENURILE ȘI-AU RELUAT MERSUL DUPA MARI INTARZIERI

Intre stațiile Albești și Valea Călugărească, liniile ferate au fost complect inundate pe o distanță de câteva sute de metri. Pentruca circulația să nu fie prea mult timp stânjenită, câteva zeci de lucrători ai serviciilor de întreținere din Ploești, Valea Călugărească și Albești, au lucrat timp de două ore, între 8 și 10 seara, săpând un șanț de scurgere paralel cu calea ferată. Apele cari se scurgeau prin șanț formau un adevărat râu.

Intre Valea Călugărească și Ploești, apele Teleajenului au venit mari, acoperind linia ferată cu un strat de mâl gros de câteva zeci de centimetri. Echipele serviciului de întreținere au lucrat neîntrerupt, timp de patru ore, până la 12 noaptea, când una din cele două linii a fost dată circulației, permițând astfel dirijarea trenurilor dela și spre București, cari au suferit întârzieri de câteva ore. Astfel, motorul rapid Galați—București, plecat din Galați la ora 5½ d. a., și care urma să sosească în București la ora 8,30 seara, a ajuns deabia la ora 1 noaptea, deci, cu o întârziere de 4 jum., ore. Intârzieri la fel de mari au avut și celelalte trenuri.

IN REGIUNEA BACAU

O telegramă din Bacău, primită la direcția generală c. f. r., Miercuri seară, anunță că de trei ore o ploaie torențială continuă să cadă asupra acestei regiuni.

Linia ferată dintre stațiile Faraoni și Valea Seacă a fost inundată.

Torentele de apă au spălat terasamentul.

——xXo●oXx——

Avion prăbușit

Bologna, 21 (Rador). — Un avion militar s'a prăbușit în apropiere de Bologna, din cauze încă necunoscute.

Pilotul a murit.

Un tânăr pilot francez se prăbușește cu avionul lângă Galați

Galați, 21 Iunie

Un groaznic accident de avion s'a întâmplat Sâmbătă la Galați, la câțiva km, depărtare de aeroportul civil.

Un avion de turism tip „Sasa", pilotat de tânărul francez Fleur Eugen Edouard, venit de câteva zile dela Paris la Galați, spre a-și lua în primire avionul, care era proprietatea sa, făcând un sbor de antrenament s'a prăbușit dela 200 metri.

Aparatul s'a sfărâmat complet, iar pilotul a fost prefăcut într'o massă de carne.

Zborul pilotului francez a fost urmărit de pe aerodrom de un delegat al ministerului aerului care a fost singurul martor ocular al acestei nenorociri.

DE CE VENISE PILOTUL

D. ing. Perlea și comandantul aeroportului civil au fost primii cari au sosit la locul nenorocirii.

De sub sfărâmăturile aparatului au fost scoase rămășițele nefericitului pilot.

Cadavrul a fost adus la morgă, iar sfărâmăturile avionului au rămas pe loc, până ce comisia de anchetă va stabili cauzele accidentului.

D. ing. Perlea ne-a dat unele amănunte relativ la acest groaznic accident. Pilotul numit cumpărase de la noi avionul tip „Sasa".

Fiind anunțat, la Paris, că poate veni să și-l ia în primire, pilotul a sosit acum câteva zile la Galați în acest scop, cu gândul să se înapoieze în Franța pe calea aerului.

Sâmbătă dim., el a făcut un sbor de antrenament care a fost executat în condițiuni foarte bune.

Făcând și un al doilea sbor, spre a fi sigur de funcționarea tuturor comenzilor, acesta i-a fost fatal. Se presupune că din cauza unei greșite manevre de pilotaj, și fiind în pierdere de viteză, aparatul s'a înclinat în așa fel, încât a fost imposibil le redresat, prăbușindu-se.

Consulatul francez din Galați fiind informat de tragicul accident al tânărului pilot francez, a înștiințat telegrafic familia, A fost deasemeni înștiințat și ministerul aerului și marinei.

Această știre a produs o impresie profundă în tot orașul.

Vederi din țară

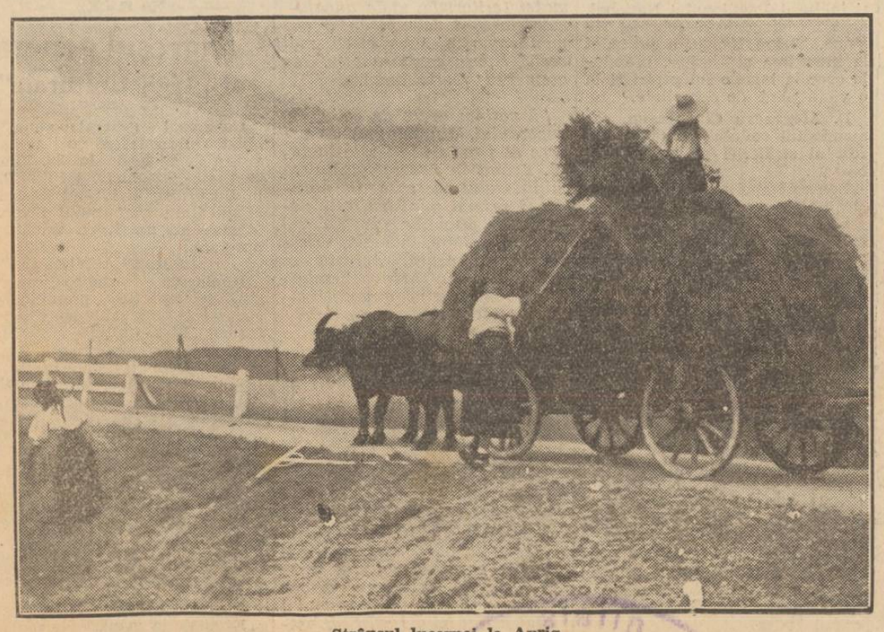

Strânsul lucernei la Avrig